

ÎNCHEIERE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii : Galina Stratulat, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Irina Caradanila,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Irinei Caradanila împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ privind stabilirea indemnizației lunare pentru educarea copilului,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 01 decembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Irina Caradanila și menținută hotărârea Judecătoriei Comrat din 20 iulie 2015, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 14 mai 2014, Irina Caradanila a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ privind stabilirea indemnizației lunare pentru educarea copilului, ca unei persoane asigurate cu stabilirea mărimii indemnizației în conformitate cu cadrul normativ de calcul existent și achitarea acesteia începând cu 08 aprilie 2013.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 17 iunie 2013 în legătură cu nașterea copilului, Caradanila Iulia, data nașterii 08 aprilie 2013, în calitate de persoană asigurată, în ordinea stabilită a depus o cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale (CTAS) Cahul cu anexarea actelor prevăzute de legislație, privind stabilirea indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului cu vârsta de până la 3 ani, ca unei persoane asigurate.

Într-o perioadă îndelungată din momentul depunerii cererii privind stabilirea indemnizației sociale indicate, pîrîtul nu i-a comunicat despre hotărârea adoptată necătfînd la faptul că s-a adresat repetat atît în formă scrisă cît și verbală.

Doar la 14 aprilie 2014 după o adresare repetată în adresa organului teritorial respectiv, a primit copia hotărârii adoptate privind stabilirea indemnizației solicitate cu nr. 24195 din 15 iulie 2013.

Conform hotărîrii indicate nr. 24195 din 15 iulie 2013 a fost recunoscută ca persoana neasigurată și i-a fost stabilită plata indemnizației în mărime de 300 lei.

Hotărârea dată cu privire la stabilirea indemnizației pentru educarea/îngrijirea copilului, ca unei persoane neasigurate și stabilirea mărimii indemnizației este ilegală și pasibilă anulării, deoarece reclamanta este în prezența tuturor condițiilor necesare pentru stabilirea indemnizației sociale, a respectat toate cerințele normative pentru atribuirea statutului de persoană asigurată (activitatea în baza contractului individual de muncă, prezența stagiului de cotizare necesar venitului de asigurări), reclamanta consideră că conform legislației în calitate persoană asigurată, aflată în concediu pentru îngrijirea copilului, are dreptul la stabilirea și achitarea indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului de la data nașterii și până la atingerea vârstei de 3 ani în mărime de 30 % din venitul pentru ultimele 6 luni premergătoare datei producerii riscului asigurat, pentru care calculau cotizațiile asigurării sociale.

Argumentele aduse inițial în răspunsul CTAS Cahul din 10 aprilie 2014, și ulterior în răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale din 05 mai 2014, conform cărora, dînsa nu poate fi recunoscută în calitate de persoană asigurată și să pretindă la stabilirea indemnizației lunare pentru creșterea/îngrijirea copilului pînă la atingerea vârstei de 3 ani, ca persoană asigurată, le consideră neîntemeiate și contradictorii.

Legislația muncii în vigoare nu stabilește interdicții și restricții pentru posibilitatea de a încheia contractul individual de muncă între întreprindere și conducătorul întreprinderii, inclusiv în situația, cînd conducătorul întreprinderii concomitent este fondatorul întreprinderii și proprietarul ei.

Acel motiv, că legislația muncii în vigoare nu reglementează în mod separat specificul raporturilor de muncă, între întreprindere și conducătorul întreprinderii, care concomitent este proprietarul acesteia, nu reprezintă imposibilitatea existenței unor astfel de raporturi sau interdicții la stabilirea acestora, inclusiv prin intermediul încheierii unui contract de muncă individual.

Prin urmare, solicită Irina Caradanila obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să adopte o nouă hotărîre cu privire la stabilirea indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului Caradanila Iulia, ca unei persoane asigurate, cu stabilirea cuantumului indemnizației în conformitate cu modul normativ existent pentru calcularea ei (30 % din venitul mediu pentru ultimele 6 luni premergătoare datei producerii riscului asigurat, pentru care se calculau cotizațiile asigurării sociale) și să efectueze achitări începînd din 08 aprilie 2013.

Prin hotărîrea Judecătoriei Comrat din 20 iulie 2015 acțiunea Irinei Caradanila a fost respinsă ca fiind neîntemeiată

La 20 iulie 2015 și 14 august 2015, Irina Caradanila a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 01 decembrie 2015 a fost respins apelul declarat de către avocatul Nicolai Jecov în interesele Irinei Caradanila.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că Irina Caradalina la 08 aprilie 2013 a născut-o pe fiica Caradanila Iulia, iar la 17 iunie 2013 s-a adresat la CTAS Cahul pentru a-i fi stabilită indemnizația pentru creșterea copilului pînă la vîrsta 3 ani, ca persoană asigurată.

În baza acestei cereri, CTAS Cahul la 15 iulie 2013 a expediat reclamantei răspunsul nr. 24195 prin care specialistul CTAS Cahul i-a lămurit că dînsa este

persoană neasigurată, deoarece d-nei fiind totodată subaltern, unicul fondator și unicul lucrător al întreprinderii, nu putea să încheie singură cu ea contract individual de muncă.

Astfel, potrivit art. 6 al Legii nr. 250 din 08 noiembrie 2012 cu privire la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2013, categoriile de persoane care nu sînt menționate în anexa nr.3 pot fi asigurate pe bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale.

În rezultatul controlului a fost stabilit, că reclamanta este unicul lucrător și unicul fondator la SRL „I. Caradanila-777”.

Conform prevederilor capitolului II din Codul civil, persoana juridică poate fi organizată în mod corporativ sau în baza calității de membru.

Noțiunea de unitate conform art. 1 Codul muncii este întreprindere, instituție sau organizație cu statut de persoană juridică, indiferent de tipul de proprietate, de forma juridică de organizare și de subordonarea departamentală sau apartenența ramurală.

Totodată, art. 666 alin. (1) Codul civil prevede expres că, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art. 45 Codul muncii, contractul individual de muncă este înțelegerea dintre salariat și angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcție, să respecte regulamentul intern al unității, iar angajatorul se obligă să-i asigure condițiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum și să achite la timp și integral salariul.

În acest context, potrivit art. 258 alin. (1) Codul muncii, prevederile prezentului capitol se aplică conducătorilor tuturor unităților, cu excepția cazurilor cînd conducătorul (angajatorul) este concomitent și proprietar al unității.

Astfel, dacă proprietarul întreprinderii în același timp este și fondator, nu se încheie contract individual de muncă cu el însuși.

Conducătorul care este totodată și proprietar al întreprinderii, nu poate avea calitatea de salariat și astfel nu are dreptul la salariu reieșind din următoarele.

Conform art. 1 Codul muncii, salariat - persoană fizică (bărbat sau femeie) care prestează o muncă conform unei anumite specialități, calificări sau într-o anumită funcție, în schimbul unui salariu, în baza contractului individual de muncă.

Conform art. 128 alin.(1) Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată, în același timp, Legea nr. 250 din 08.11.2012 cu privire la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2013 prevede expres categoriile de persoane care se supun asigurării obligatorii de stat.

În acest context în anul 2013, cînd s-a născut fiica reclamantei Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2013 nu prevedea asigurarea socială obligatorie pentru fondatorii întreprinderilor. În special art. 6 al legii sus menționate prevede, categoriile de persoane care nu sînt menționate în anexa nr.3 pot fi asigurate pe bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de

Asigurări Sociale, plătind contribuții de asigurări sociale de stat în sumă de 5220 de lei pe an, iar în cazul persoanelor fizice proprietari sau arendași de terenuri agricole care prelucrează terenul în mod individual - în sumă de 1296 de lei pe an, dar nu mai puțin de 1/12 din sumele respective lunar, ceea ce reprezintă perioada asigurată care se include în stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă și a ajutorului de deces.

Prin urmare, instanța de apel corect a concluzionat că reclamanta/apelantă nu face parte din categoria persoanelor care sunt asigurate obligatoriu, astfel ultima este în drept să încheie contract de asigurare cu Casa Națională de Asigurări Sociale.

La 04 ianuarie 2016, Irina Caradanila a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Recurenta, Irina Caradanila, în motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel deoarece, decizia contestată a fost adoptată în rezultatul neaplicării unei legi care trebuia să fie aplicată, precum și cu interpretarea eronată a legii.

La 13 aprilie 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art.434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din actele pricinii rezultă că recurenta a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel din 01 decembrie 2015 la 23 decembrie 2015 și respectiv la 04 ianuarie 2016, adică în termenul prevăzut de lege, Irina Caradanila a declarat recurs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Irina Caradanila nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurente se limitează la situația

de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Irina Caradanila, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Argumentele invocate în recurs precum că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și decizia contestată a fost adoptată în rezultatul neaplicării unei legi care trebuia să fie aplicată, precum și cu interpretarea în mod eronat a legii, nu pot fi reținute, deoarece în speță, instanța de apel a stabilit just circumstanțele pricinii, precum și a aplicat elocvent normele juridice, ce guvernează raportul juridic litigios, iar recurenta nu specifică care lege anume nu a fost aplicată și care erori s-au produs la interpretarea legii.

În consecință, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține și jurisprudența CEDO conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede putere de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcel contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe cînd motivele recursului indicate în cazul din speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii atît în prima instanță cît și instanța de apel, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Irina Caradanila.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Irina Caradanila se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru